BIBLIOTECA CENTRALA ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Anul al 57-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 159 Miercuri 12 Iunie 1940
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

„SOBRIETATEA ȘI DECENȚA"

In expunerea făcută de d. M. Cancicov, ministrul economiei naționale, în legătură cu regimul de coordonare, de raționalizare, distribuție și consum, se arată, între altele, că „sobrietatea și decența apar tuturor astăzi ca principale datorii civice, a căror îndeplinire va ușura sarcinele acțiunii noastre".

In nenumărate rânduri, citând unele constatări ironice făcute în presa străină cu privire la viața în București, am sugerat ideea de a se înlătura tot ceeace ar putea fi interpretat ca sfidare, lipsă de decență, risipă, etc.

Nu au absolut nici un rost petrecerile stridente, ostentative, zgomotoase, în aceste vremuri când lipsurile și sacrificiile altora impun o viață pătrunsă de gravitatea împrejurărilor.

De două decenii cuvantătorii, oficiali ori particulari, anunță prin întruniri că suntem țară bogată, poate cea mai bogată din sud-estul european. Aceasta nu ne împiedică să vedem realitatea și să constatăm cu câtă trudă marea majoritate a populației își câștigă pâinea cea de toate zilele, mai ales acum când prețurile tuturor lucrurilor sporesc dela zi la zi.

Sunt inconstienți cari nu înțeleg greutatea și seriozitatea timpurilor pe cari le trăim și nu văd câtă mizerie și câte lipsuri sunt în lumea celor mulți și necăjiți.

Dacă toți ar înțelege și ar fi conștienți nu ne-ar fi dat să vedem, de exemplu, la un restaurant din centrul Capitalei, un om în toată firea îndopându-și cățelul cu tartine cu unt și nici pe o „cocoană" cu părul platinat dând câinelui ce o însoțea, o porție de găină rasol servită pe tava restaurantului.

Câinii, prietenii credincioși ai omului, merită toate îngrijirile și nu ne mirăm că sunt oameni cari hrănesc îmbelșugat simpaticele patrupede, dar nu observă foamea semenilor cu două picioare.

Znobii și fantii cu câței de zgardă să-i hrănească la ei acasă, nu să-i aducă în public să-și scoată în evidență gustul de risipă și dorința de sfidare.

Sunt atâtea alte manifestări, dela barurile cu clientelă interlopa, până la vitrinele supra încărcate de bunătăți, manifestări cari ne creiază un renume de usurateci și nepăsători în afară, iar înăuntru dăunează profund armoniei sociale ce trebue să domnească între toate categoriile de oameni, dela cei cari cu greu își câștigă fasolea și mălaiul necesare familiei lor, până la cei cari își pot permite luxul să dea la câini un rasol de găină de 75 lei porția!

Să nu uităm că undeva, pe zonă, sunt atâția și atâția oameni cari și-au părăsit interesele, lăsându-și familiile să se lupte din greu cu nevoile cotidiene. Să nu uităm că sacrificiile lor constitue paza țării, paza căminului, a libertății și a vieții tuturora.

Să adoptăm o atitudine corespunzătoare situației, blamând fățiș pe toți cei cari dovedesc că în sufletele lor sterpe nu e loc pentru gravele preocupări colective și nu au nici măcar pudoarea de a-și ascunde lipsa lor de omenie, de bună cuviință și de bun simț.

FAZA DECISIVĂ
A BĂTĂLIEI DIN NORDUL FRANȚEI
OPERAȚIILE MILITARE DIN ZIUA DE 9 IUNIE. — INAINTAREA TRUPELOR GERMANE

Marea bătălie din nordul Franței a intrat în faza culminantă și decisivă.

Frontul de atac german s'a întins dela mare până la Argonne. El prezintă o dezvoltare de peste 250 km.

In cursul zilei de Duminică bătălia a crescut în intensitate. Germanii au dat atacuri simultane și de o violență extremă aproape în toate sectoarele: la sud de Somme până la valea inferioară a Senei; pe valea Oise și pe Aisne, dela est de Soissons până la localitatea La Chesne Populeux de lângă Attigny.

Dispozitivul defensiv francez a fost puternic zguduit, dar nu s'a dezarticulat. Sub presiunea unor forțe covârșitoare și a efectelor puterei focului, ridicat la maximum, grupurile de armate franceze au primit ordinul să se retragă pe liniile organizate mai la sud. Retragerea a început încă de Vineri seara și ea s'a efectuat conform instrucțiilor date de comandamentul superior spre a se evita o ruptură frontală.

Comunicatul cartierului general german a anunțat, că în direcția Senei inferioare liniile de apărare din spatele armatei franceze au fost străpunse, iar la vest și est de Soissons, trupele germane au forțat trecerea râului Aisne. Francezii au opus o îndârjită rezistență pentru apărarea liniei Aisne, dar au fost siliți să părăsească pozițiile lor și să se retragă — susținând lupte crâncene — în direcțiile Villers-Cotterets, La Ferté Milon, pe valea Aurcq. Frontul german a fost lărgit în dimineața de eri, — atât spre vest și est, cât și la centru. Ce scop urmărește comandamentul german prin atacurile simultane date aproape în toate sectoarele și direcțiile cu forțe din ce în ce mai sporite și de o intensitate mereu crescândă?

Scopul pare a fi de a împiedeca comandamentul francez să deplaseze rezervele sale în regiunea considerată cea mai amenințată, ca astfel să-l oblige să-și imobilizeze forțele și să accepte bătălia generală cu mijloacele disponibile și deci limitate, acolo unde vrea el s'o impună.

De aceea, nu mai există nicio parte a frontului pasivă și niciun grup de armată francez de pe acest teatru de operațiuni, rămas în pozițiune de așteptare, care să îngăduie deplasarea rezervelor în sectoarele considerate mai amenințate.

Iată pentru ce acțiunea ofensivă germană în faza în care a intrat, este caracterizată prin atacuri date cu aceeaș vigoare și cu maximum de intensitate pe întregul front, în regiunile Senei inferioare, Picardiei, Aisne și Argonne.

In condițiile acestea nu se poate ști care este atacul principal, când în ansamblul lor atacurile sunt, nu numai simultane, dar de o egală intensitate.

De fapt, un singur atac este cel principal și acesta este prelungit prin acțiunea ofensivă a ansamblului forțelor angajate în această gigantică bătălie.

Comandamentul german urmărește dezarticularea întregului dispozitiv defensiv francez și el caută repede și prin toate mijloacele, să obțină rezultatul decisiv, pe baza unui plan studiat în toate amănuntele și prin desfășurarea unei acțiuni ofensive sistematizată, condusă metodic și cu fermitate.

Dacă ținem seama de ansamblul operațiunilor și de rezultatele obținute până acum, reese, că presiunea cea mare a masei de manevră germană — o massă formidabilă ce este evaluată de francezi la 100 de divizii — este la vest, pe când operațiunile dela est sunt făcute cu scopul de a acoperi și prelungi atacul principal.

Partida decisivă e angajată deci pe valea inferioară a Senei și pe văile râurilor Oise și Aisne, acolo unde se găsesc o parte din centrele vitale ale Franței: Paris, Rouen, Le Hâvre, Reims.

(Continuare în pag. 2-a)

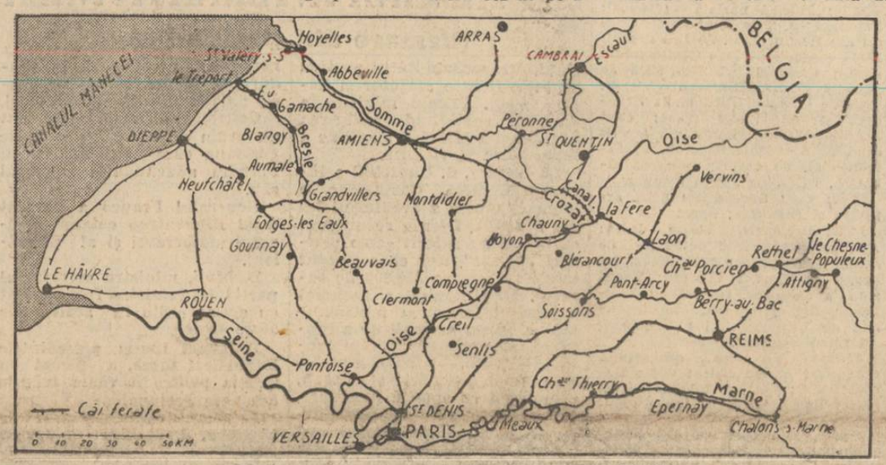

Regiunea în care se desfășoară marea bătălie

DUPĂ LUPTĂ...

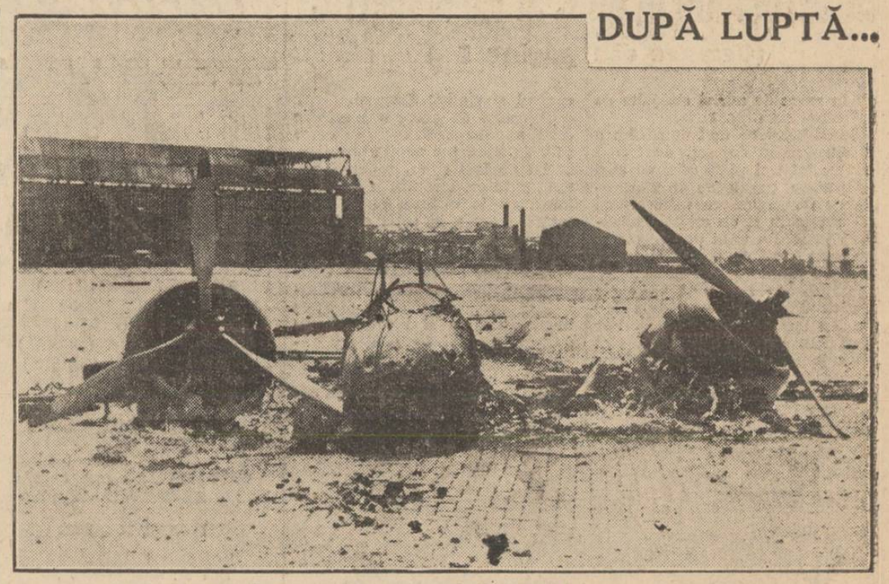

Rămășițele unui avion de bombardament

SĂPTĂMÂNA INTERNAȚIONALĂ

Săptămâna încheiată a fost desigur dominată mai mult de evenimente militare decât diplomatice și politice. Sfârșitul luptelor din Flandra și începutul ofensivei germane pe linia Weigand sunt cele două fapte covârșitoare militare, cari au reținut în cursul săptămânii trecute atențiunea opiniei publice mondiale.

Totuși și pe planul politic și diplomatic s'au înregistrat unele fapte de o mare importanță, fie că sunt în legătură directă cu operațiile militare în curs, fie că vor putea avea o influență determinantă asupra viitorului.

In primul rând, atitudinea Italiei este definitiv fixată.

La începutul săptămânii faptul că s'a anunțat că vapoarele italiene aflate în porturile americane au hotărît reluarea curselor fixând un program până la 22 Iulie, precum și faptul că după Consiliul de miniștri ținut Marți și la care a participat și d. Mussolini s'a dat un comunicat anunțându-se că la acest consiliu, dela care opinia publică se aștepta la hotăriri senzaționale, nu s'au expediat decât lucrări cu caracter administrativ — părea că o nouă întârziere a intervenit în acțiunea Italiei și că s'ar putea ca să urmeze o destindere între ea și aliați. Dar, această aparență, care a putut influența o judecată superficială, a fost repede înlăturată prin declarații și hotăriri de un caracter lămuritor.

Astfel, cunoscutul publicist și om politic d. Ansaldo, ale cărui articole sunt considerate că exprimă părerea ministerului de externe italian, a publicat un articol în care, după ce arăta că țelurile de război ale Italiei sunt „Tunis, Corsica, Gibraltar și Suez", încheia astfel: „Un popor ca poporul italian nu poate să rămână în afară de conflictul care în acest moment se desfășoară între marile puteri, conflict care va decide soarta Europei. Dacă Italia nu va intra în război, se va descalifica ea însăși".

Consiliul național al partidului național fascist s'a întrunit și a adoptat o rezoluțiune prin care, după ce arată că poporul italian „a fost spoliat de sacrificile celor 600.000 morți când a obținut victoria pentru sine și pentru alții, iar când a voit să-și cucerească un loc sub soare i s'au aplicat sancțiuni", anunță hotărirea poporului „de a se strânge în jurul Ducelui dela care așteaptă completarea unității și independenței patriei pe mări".

Agenția oficioasă „Stefani", într'un comentariu al redactorului ei diplomatic, arată importanța aportului adus de Italia Germaniei în conflictul ei cu aliații: 50 de divizii franco-engleze sunt reținute pe Alpi și în Mediterana; forțe aeriene britanice și franceze, ca și unitățile navale au fost de asemenea obligate să fie luate de pe frontul de vest și trimise în alte direcțiuni; în domeniul diplomatic acțiunea Italiei a veghiat la menținerea păcii în sud-estul european înlesnind astfel Germaniei aprovizionarea din această regiune. După ce expune astfel contribuția reală adusă de Italia intereselor Germaniei, agenția „Stefani" adaugă: „nici momelile, nici amenințările, nici pirateria, nici blocada nu pot influența directivele italiene, care sunt conforme cu interesele istorice ale Italiei, putând fi astfel rezumate: desăvârșirea unității naționale și a independenței pe mări".

Și înainte de sfârșitul săptămânii s'a anunțat oficial că apele teritoriale italiene au fost declarate pe o lățime de 12 mile primejdioase pentru navigațiune. In acelaș timp au fost avizate toate vapoarele italiene în drum să caute să se refugieze imediat în porturi neutre. O altă măsură a fost aceea prin care s'a făcut cunoscut populației italiene că sirenele nu mai funcționează decât pentru a anunța primejdii aeriene.

La toate aceste manifestări și măsuri, cari precizează atitudinea Italiei și o iminentă hotărire, a fost un răspuns indirect al d-lui Paul Reynaud care, în discursul rostit la radio, a reamintit că Franța nu s'a dat înapoi de a negocia cu Italia revendicările acesteia, dar că bunele intenții ale Franței au rămas fără ecou.

De asemenea o notă a agenției „Havas" arăta că Italia n'a suferit de pe urma blocadei, că regulile blocadei nu au fost aplicate Italiei cu aceeași rigurozitate ca celorlalte țări neutre și reamintea de asemenea declarațiile făcute de d. Reynaud cu privire la revendicările Italiei și rămase fără răspuns.

Sfârșitul tragic al bătăliei din Flandra a avut drept urmare pe plan politic în Franța, remanierea guvernului. Mai mulți miniștri, printre cari d. Daladier, au părăsit guvernul, d. Paul Reynaud asumându-și și ministerul de externe și cel de război. Interpretarea dată acestei remanieri a fost în sensul de a se accentua voința unei acțiuni hotărite și dinamice, atât pe front cât și în domeniul intern. D. Paul Reynaud, vorbind la postul de radio, imediat după remaniere, a spus între altele următoarele: „Avem un singur gând: acela de a salva Franța. Nu vom pierde timpul cu discutiuni asupra responsabilităților, nu vom slăbi Franța prin disen-

(Continuare în pag. 2-a)

Peste o mie americani
pleacă din Europa cu vaporul Washington

Bordeaux 9 (Rador).— Agenția „Havas" transmite:

Vasul american „Washington" a părăsit ieri portul Verdon, cu destinația New-York, având pe bord 1000 de călători americani, sosiți din diferite țări din Europa.

D. Watermann, consulul american la Bordeaux a asistat la îmbarcarea călătorilor.

Vasul va face escală la Lisabona și într'un port irlandez unde va lua alți călători americani.

Vaporul va naviga în drumul său spre America cu toate luminile aprinse în cursul nopții.

Guvernul american a anunțat plecarea vasului „Washington" tuturor țărilor beligerante.

PRESA AMERICANĂ DESPRE ATITUDINEA STATELOR-UNITE

New York 9 (Rador). — Corespondentul agenției „Reuter" transmite:

Comentând revirimentul produs în opinia publică americană de desfășurarea războiului ziarul „New York Times" scrie între altele: „In nicio țară din lumea de azi nu s'a produs o schimbare atât de fundamentală ca cea produsă în decurs de două luni în opinia publică americană".

Ziarul arată apoi că americanii nu mai pot avea nicio siguranță de pace atât timp cât civilizația culturală și morală vor fi amenințate.

Deasemenea „New-York Herald Tribune" scrie că America este condusă de un om de acțiune și că țara întreagă va aproba și va susține fiecare acțiune pe care o va întreprinde d. Roosevelt în favoarea aliaților chiar dacă va trebui să nu se țină seamă de chestiunile technice de neutralitate.

IN CORPUL ZIARULUI:

Ordinul de zi al generalului Weygand
„Suntem la momentul decisiv"
Parisul are înfățișarea unui oraș în plin război

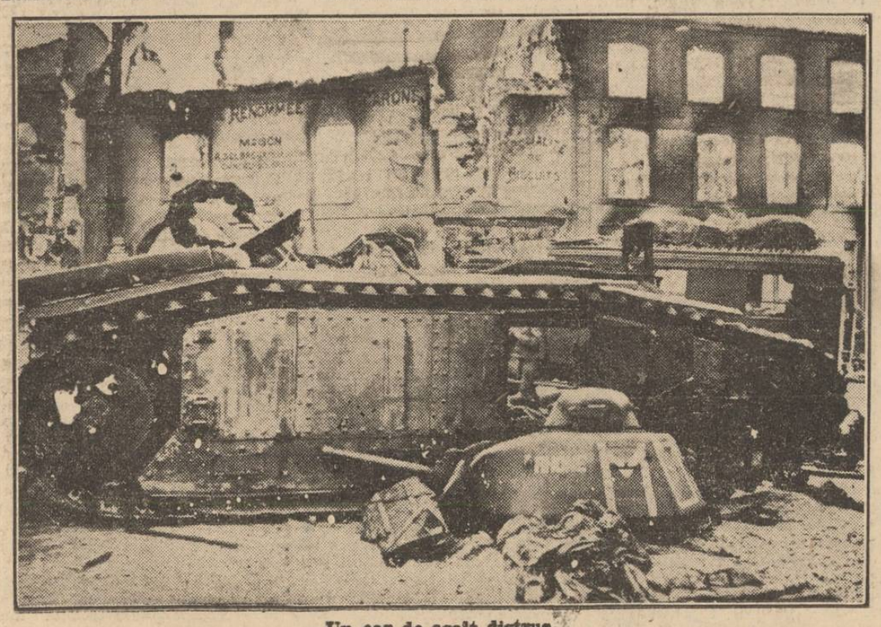

Un car de asalt distrus

Numărul șomerilor în Danemarca

Copenhaga, 9 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

In cursul lunii Mai numărul șomerilor din Danemarca s'a micșorat cu 29.000.

La sfârșitul lunii Aprilie numărul total al șomerilor din Danemarca se ridica la 145.957 persoane. La sfârșitul lunii Mai el nu mai era decât de 116.042 șomeri.

N'au fost mișcări în Maroc

Rabat, 9 (Rador). — *Corespondentul agenției „Havas" transmite:*

Cercurile oficiale desmint, în mod categoric, știrea după care s'ar fi produs mișcări în orașele Fez, Casablanca și Meknes.

Aceste cercuri afirmă că liniștea cea mai completă domnește în întreg Marocul.

Noui amănunte asupra inundațiilor din jud. R.-Sărat
Patru victime omenești

R.-Sărat, 7 Iunie

Știri complimentare, sosite dela pretura plășii „I. G. Duca" din județul nostru, arată că inundațiile cauzate de apele râului Râmnic în acea regiune, sunt tot atât de mari, dacă nu mai mari, de cât cele cari au fost acum trei săptămâni.

Comunele Tătaru, Râmniceni, Slobozia-Botești și Măicănești se află complet inundate; aproape 200 case ale locuitorilor din com. Măicănești sunt sub apă.

Dacă apele continuă să se mențină la acelaș nivel, de oarece Siretul este și el extrem de umflat și nu primește să se verse în el râul Râmnic, va trebui să se organizeze mai multe plute, în scopul de a aproviziona cu alimente pe locuitorii din regiunea inundată, cari nu pot să-și părăsească casele.

Toate legăturile telefonice din cuprinsul plășii I. G. Duca sunt întrerupte. Podul dela punctul „Belciug", de pe teritoriul com. Măicănești, a fost foarte mult slăbit, astfel că nici un vehicul nu mai riscă să treacă pe el.

Vitele, cari se găseau pe imașuri, au fost salvate la vreme, deoarece sosirea apelor umflate ale Râmnicului erau așteptate și s'au luat din timp toate măsurile.

In plasa Boldu, au fost inundate comunele: Racovița, Câineni, Custura, Pitulați, Vâlcele și Obidiți; în această din urmă comună, un trăznet a căzut în curtea casei lui Const. T. Ion, omorându-i o vită, legată de un pom.

PATRU OAMENI INECAȚI

In com. Cândești, din plasa Plăinești, au fost descoperite cadavrele a doi săteni, din cari unul a fost recunoscut a fi al lui Enache Văsie, în etate de 45 ani, din satul Poeni, pendinte de com. Lacu lui Baban; celălalt cadavru n'a fost încă identificat.

In com. Urechești, s'a înecat săteanul Ion C. Stănescu, luat de apa pârâului Râmna. Acest pârâu a produs inundații în com. Gologanu, apele atingând pe alocuri o adâncime de 2 metri.

Au mai fost inundate câteva gospodării, în com. Gura Caliței, cum și la punctul „Țigănași". In satul Pietroasa au fost dărâmate 3 case.

Apele furioase ale pârâului Slimnic au slăbit podul de pe șoseaua națională, pe teritoriul com. Obrejița, îngreuind circulația vehiculelor. In această comună au fost inundate 14 gospodării, iar în com. Dragosloveni, 12 gospodării și au fost distruse câteva vii și livezi.

Pârâul Dulcea a împotmolit podul și șoseaua dintre Slob.-Bradului și Tâmboești, întrerupându-se de asemeni circulația.

Cea mai mare parte din linia ferată îngustă, precum și toate podurile cari deservesc această linie, proprietatea întreprinderii forestiere „Moroeni" din com. Gugești au fost distruse. Pagubele acesteia sunt evaluate la peste 10 milioane lei.

In regiunea plășii „Dumitrești", apele Râmnicului au pricinuit de asemenea mari stricăciuni. Cursele de automobile în această regiune au fost suspendate.

Copilul Gheorghe Petrache Chivoiu, în etate de 9 ani, din com. Dumitrești, pe când se afla cu oile pe malul apei Motnău, malul s'a surpat și nefericitul a fost luat de valuri și înecat.

Cadavrul a fost pescuit de femeia Dochița N. Rotaru, din satul Biceștii de Jos, pe râul Râmnic, le o depărtare de 300 m. de spitalul din Dumitrești.

D. av. Leonida Dumitrescu, prefectul județului R.-Sărat, a luat imediat măsuri pentru consolidarea terenurilor expuse inundațiilor, cum și pentru ajutorarea sinistraților.

Consiliu de miniștri la Paris

Paris, 9 (Rador). — **Consiliul de miniștri, reunit Duminică seară la Elysée sub președinția d-lui Lebrun, a ținut dela orele 21, până la 22,30.**

El a fost consacrat examinării nouii situații militare și diplomatice.

Un vapor italian rămâne la Shanghai

Shanghai, 9 (Rador).—*Corespondentul agenției „Reuter" anunță că pachebotul italian „Conte Verde", de 18.765 tone, care trebuia să plece Duminică spre Europa, a primit ordin să rămână la Shanghai.*

MANIFESTAȚIE LA MILANO
PENTRU REALIPIREA REGIUNEI NISA

Milano, 9 (Rador). — **La Casa Fasciilor, în fața unei mulțimi enorme, d. Amicucci, subsecretar de stat al ministerului corporațiilor, a expus aspectele geografice, istorice, patriotice și spirituale ale italienității regiunii Nisa.**

Apelul adresat Ducelui de subsecretarul de stat, de a realipi la Italia acest teritoriu, care a fost leagănul lui Garibaldi și al altor eroi italieni, a deslănțuit în rândurile mulțimii o manifestație din cele mai entuziaste.

BULETIN ARHEOLOGIC ȘI NUMISMATIC

COMORI INSTRĂINATE
2. Bijuteriile din Șimleu
de CONST. MOISIL

Pe dealul Măgura din Șimleu (jud. Sălaj), unde s'au descoperit în anul 1797 medalioanele de aur, ce le-am descris în buletinul precedent, s'au mai găsit în anul 1889, în acelaș loc, și alte obiecte de aur, dintre care cele mai multe sunt bijuterii.

Din cercetările întreprinse asupra împrejurărilor în cari s'au făcut amândouă descoperirile, s'a putut constata, că atât medalioanele, cât și bujeteriile și celelalte obiecte de aur ce le însoțeau, formează un singur tezaur îngropat în preajma anului 383 d. Cr.

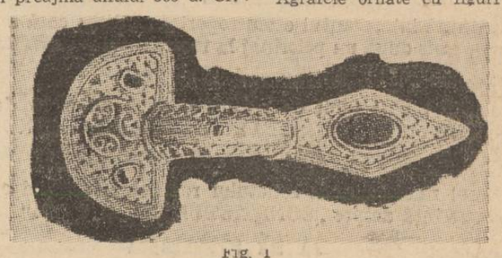

Fig. 1

Și prima și a doua descoperire se datoresc unor țărani români, căci dealul Măgura este situat în partea orașului locuită de Români.

Obiectele găsite în anul 1889 se grupează în două categorii: bijuterii și cupe de aur. Bijuteriile sunt parte fibule și agrafe pentru haine femeiești și bărbătești, parte paftale și brățări.

Fibulele sunt cele mai numeroase — 15 bucăți — și prezintă două forme: unele au capetele semicirculare, mijloacele mult arcuite, iar cozile romboidale. Suprafețele lor sunt acoperite cu ornamente geometrice cizelate și încrustate cu argint, iar din loc în loc sunt împodobite cu mici

tre scumpe — mai ales grenate — prinse în mici rame de aur. (Fig. 1).

Altele au la capete câte trei proeminențe conice, iar cozile în formă de unghiuri ascuțite. Ele sunt acoperite peste tot cu grenate prinse în rame de aur și formând figuri diferite. (Fig. 2).

Formele elegante ale acestor fibule, desenele fine și pietrele scumpe ce le împodobesc le clasează printre cele mai frumoase bijuterii ce ni s'au păstrat din epoca romană.

Agrafele ornate cu figuri de animale — mai ales lei — și bătute cu pietre mari de sardonix, sunt demne tovarășe ale fibulelor, atât prin eleganța formelor cât și prin execuția lor superioară.

Cât privește paftalele, sunt formate din plăci rotunde de aur având în centru câte o grenată mare prinsă într'o rețea de sârmă de aur și înconjurată de un panou împodobit cu figuri de boabe de grenate și de animale ce se fugăresc. La margine au o bordură împodobită cu grenate mari pătrate sau rotunde, prin-

(Continuare în pag. 2-a)